

ว่าด้วยสภาภาษาชาติไทย

พระพุทธศักราช ๒๔๖๑

พระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการมา ณ พระสุรัสวดีให้ประกาศทราบทั่วกันว่า

เมื่อปีพระพุทธศักราช ๒๔๓๖ พระราชวงศานุวงศ์และข้าราชการประชาชนชายหญิง
มากมาย ได้มีน้ำใจพร้อมเพรียงกันออกเงินเป็นทุนตั้งสมาคมขึ้นอย่างหนึ่ง สำหรับจัดหาเครื่องยา
เครื่องพยาบาลให้แก่ทหารซึ่งต้องไปราชการในสนาม กระทำกิจทั้งนี้ด้วยความเมตตาการุณเป็นการ
เชิดชูเกียรติคุณของชาติบ้านเมือง จึงสมเด็จพระบรมชนกนาถพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทร
มหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับสมาคมนั้นเข้าไปในพระบรม
ราชูปถัมภ์ และพระราชทานนามว่า “สภาอุณาโลมแดง” แต่ภายหลังเปลี่ยนนามเป็น “สภาภาษาชาติไทย”
และสมเด็จพระบรมราชินีนาถพระบรมราชชนนีพันปีหลวงได้ทรงรับตำแหน่งสภานายิกา มีกรรมการนี้
จัดดำเนินการของสภาตลอดมาเป็นลำดับ สภาได้ทำประโยชน์ให้แก่มหาชนเป็นอนกประการ เช่น
สร้างโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ขึ้นเป็นที่รักษาพยาบาลคนเจ็บไข้ทั่วไป ทั้งตั้งโรงเรียนนางพยาบาลเพื่อ
ฝึกหัดสั่งสอนกุลสตรีให้มีความรู้ในเชิงการพยาบาลไข้และช่วยการคลอดบุตร สำหรับทำคุณประโยชน์
ให้แก่เพื่อนมนุษย์ทั้งหลาย ดังนี้ เป็นต้น

บัดนี้ ทรงพระราชดำริว่าสมควรจะวางระเบียบการสำหรับสภาภาษาชาติไทยนี้ให้เป็น
หลักฐานมั่นคงบริบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงมีพระบรมราชโองการดำรัสสั่งให้ตราพระราชบัญญัติไว้สืบไปดังนี้ ว่า

หมวดที่ ๑

ว่าด้วยความมุ่งหมาย

สำหรับสภาและหน้าที่กรรมการ

มาตรา ๑ สภาภาษาชาติไทยมีไว้ด้วยความมุ่งหมายจะกระทำกิจในทางเมตตาการุณ

ดังจะกล่าวต่อไปนี้

ก. จัดสถานที่ถาวรสำหรับการรักษาพยาบาลคนเจ็บไข้ ไม่ว่าชาติใดภาษาใด

ข. จัดการช่วยเหลือผู้รับภัยเนื่องจากอุบัติเหตุ เช่น มีโรคภัยเกิดแพร่หลายขึ้น
ในทำเลใดทำเลหนึ่ง เกิดอุทกภัย ดังนี้ เป็นต้น

ค. จัดการสั่งสอนนางพยาบาล สะสมบุคคลที่จะทำการในหน้าที่นางพยาบาล และ
อำนวยความสะดวกทั้งปวงในเรื่องนี้

ง. บำรุงกิจการทางแพทยศาสตร์ให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น

จ. ช่วยกองทัพบกทัพเรือในทางพยาบาล ทั้งในเวลาสงครามและยามสงบศึก

ให้สภาภาษาชวไทยมีฐานะเป็นนิติบุคคล ดำเนินการอันเป็นสาธารณกุศลเพื่อ
มนุษยธรรมตามหลักการของภาษาสากล และพึงได้รับการสนับสนุนการดำเนินการจากรัฐ

มาตรา ๑/๑^๒ กิจการของสภาภาษาชวไทยไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วย
การคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมาย
ว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงดำรงตำแหน่งบรมราชาูปถัมภกแห่งสภานี้

มาตรา ๓ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งบุคคลผู้ไว้วางพระราชหฤทัยอย่างสนิทเป็น
สภานายก ๑ (ถ้าเป็นหญิงก็เรียกว่าสภานายิกา) อุปนายกผู้อำนวยการสภา ๑

มาตรา ๔ นอกจากที่กล่าวแล้วในมาตรา ๓ ให้มีตำแหน่งกรรมการของสภา คือ

เลขาธิการ ๑

ผู้ช่วยเลขาธิการ ๑

เหรัญญิก ๑

ผู้ช่วยเหรัญญิก ๑

กรรมการที่ปรึกษา ไม่จำกัดจำนวน

ผู้อำนวยการกองแยกของสภา เช่น ผู้อำนวยการโรงพยาบาลของสภาโรงใดโรงหนึ่ง

ดั่งนี้เป็นต้น
ตำแหน่งกรรมการของสภา ซึ่งกล่าวมานี้ ให้สภานายกเป็นผู้เลือกบุคคลและสั่งตั้ง
บรรจุได้เอง

มาตรา ๕ สภานายกกับอุปนายกผู้อำนวยการสภา เป็นผู้อำนวยการสั่งการร่วมกัน
แทนกัน ให้การงานทั้งปวงของสภาดำเนินไปโดยเรียบร้อย ทั้งมีอำนาจบังคับบัญชาการสิทธิขาดในกิจการ
ทั้งปวงของสภานี้ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สภานายกและอุปนายกผู้อำนวยการสภาภาษาชวไทย
กราบบังคมทูลพระกรุณาโดยตรงในเรื่องซึ่งเกี่ยวกับกิจการของสภา ทั้งพูดจาโต้ตอบกับเสนาบดี
เจ้ากระทรวงทบวงการได้ในฐานะเสมอหน้ากัน

มาตรา ๖ เลขาธิการ มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการสรรพหนังสือ ซึ่งมีโต้ตอบไปมา
ระหว่างกรรมการสภาและคณะอื่น ๆ ทั้งเป็นผู้รวบรวมรักษาข้อบังคับคำสั่งและระเบียบการทั้งปวง
กับมีหน้าที่ในเรื่องรับสมาชิกขึ้นทะเบียนจำหน่ายออกจากทะเบียนและรักษาทะเบียนนั้น มีผู้ช่วย
เลขาธิการช่วยเหลือในการทั้งปวงนี้

มาตรา ๗ เหรัญญิก มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในสรรพกิจซึ่งเนื่องกับการเบิกจ่าย
การรักษาเงิน ผลประโยชน์ และสมบัติทั้งปวงของสภา มีผู้ช่วยเหรัญญิกช่วยเหลือในการทั้งปวงนี้

^๑มาตรา ๑ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาภาษาชวไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

^๒มาตรา ๑/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาภาษาชวไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

ระเบียบการเบิกจ่ายรักษาเงินให้ดำเนินอนุโลมตามระเบียบของกระทรวงพระคลัง
มหาสมบัติมากที่สุดที่จะเป็นได้

มาตรา ๘ กรรมการที่ปรึกษา เป็นตำแหน่งสำหรับให้เกียรติยศแก่ผู้ที่ได้ทำการ
ช่วยเหลือสภามาแล้วในกิจการต่าง ๆ หรือกำลังทำอยู่ให้มีหน้าที่ทำการทั้งปวงซึ่งสภานายก หรืออุปนายก
ผู้อำนวยการขอร้องให้กระทำ

มาตรา ๙ ผู้อำนวยการกองแยกนั้น เมื่อได้รับมอบให้เป็นหัวหน้าในกองใด เช่น เป็น
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลของสภา เป็นผู้อำนวยการป่าศุระสภก เป็นผู้อำนวยการกองพยาบาลสนาม
ดังนี้ เป็นต้น ก็ให้เป็นผู้รับผิดชอบและบังคับบัญชาให้การทำงานในกองนั้น ๆ ดำเนินไปโดยเรียบร้อย
สมประสงค์ของกรรมการสภา

ผู้อำนวยการเหล่านี้ มีอำนาจที่จะออกข้อบังคับวางระเบียบการต่าง ๆ ภายในกอง
ของตน แต่ก่อนที่จะออกนั้นต้องได้หารือและได้รับอนุมัติจากอุปนายกผู้อำนวยการสภาเสียก่อน

มาตรา ๑๐ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้กรรมการสภาภาษาไทย จัดการ
เรียไรในหนทางต่าง ๆ ที่ชอบด้วยพระราชกำหนดกฎหมาย เพื่อรับเงินมาเป็นทุนดำเนินกิจการของ
สภาให้เจริญรุ่งเรืองยิ่ง ๆ ไป

มาตรา ๑๐/๑^๓ ทุนของสภาภาษาไทย ประกอบด้วย

- (๑) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้โดยตรงจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (๓) ค่าบำรุง ค่าธรรมเนียม ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินการ
- (๔) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินของสภาภาษาไทย
- (๕) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น

เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่สภาภาษาไทย ให้สภาภาษาไทย
เสนอขอรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี เพื่อ
จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของสภาภาษาไทยไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือ
พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ให้กระทรวงการคลังกำหนดระเบียบวิธีการในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่าย
ของสภาภาษาไทย

มาตรา ๑๐/๒^๔ บรรดาเงินหรือรายได้ของสภาภาษาไทย ไม่เป็นเงินหรือรายได้ที่ต้อง
นำส่งกระทรวงการคลัง

การใช้จ่ายเงินหรือรายได้ของสภาภาษาไทย ให้เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่กิจการของ
สภาภาษาไทยตามข้อบังคับและระเบียบที่คณะกรรมการสภาภาษาไทยกำหนด

^๓ มาตรา ๑๐/๑ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาภาษาไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

^๔ มาตรา ๑๐/๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาภาษาไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๑๐/๓^๕ ทรัพย์สินของสภาอากาศไทยไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี
ตลอดจนการบังคับทางปกครอง

มาตรา ๑๐/๔^๖ การบัญชีของสภาอากาศไทย ให้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีตาม
กฎหมายว่าด้วยการบัญชีและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสภาอากาศไทยกำหนด และต้องจัดให้มีการ
ตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสภาอากาศไทย ตลอดจนรายงานผล
การตรวจสอบให้คณะกรรมการสภาอากาศไทยทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบของสภาอากาศไทยทำหน้าที่
ตรวจสอบภายในตามข้อบังคับที่คณะกรรมการสภาอากาศไทยกำหนด และให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อ
คณะกรรมการสภาอากาศไทย

มาตรา ๑๐/๕^๗ ให้สภาอากาศไทยจัดทำงบการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีส่ง
ผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อตรวจสอบ

ให้คณะกรรมการสภาอากาศไทยแต่งตั้งบุคคลใดหรือขอให้หน่วยงานของรัฐเป็น
ผู้สอบบัญชีของสภาอากาศไทย และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินของสภาอากาศไทย
ในรอบปีงบประมาณ แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการสภาอากาศไทยภายใน
หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณทุกปี และให้สภาอากาศไทยจัดทำรายงานผลการ
ดำเนินงานประจำปีตามข้อบังคับที่คณะกรรมการสภาอากาศไทยกำหนด

หมวดที่ ๒
ว่าด้วยสมาชิก

มาตรา ๑๑ บุคคลซึ่งจะเข้าเป็นสมาชิกในสภาอากาศไทย ต้องเป็นผู้ซึ่งอุปถัมภ์ค้าชู
ช่วยเหลือทำนุบำรุงหรือทำประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งให้แก่สภา หรือที่อุปนายกผู้อำนวยการเห็นว่า
สมควรเชิญเป็นสมาชิกพิเศษเพราะจะนำมาซึ่งเกียรติศักดิ์แก่สภา

อนึ่งผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกนั้นไม่จำกัดว่าหญิงหรือชายย่อมจะเป็นได้เท่ากัน

มาตรา ๑๒ ให้แบ่งสมาชิกออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑. สมาชิกพิเศษ
๒. สมาชิกกิตติมศักดิ์
๓. สมาชิกวิสามัญ
๔. สมาชิกสามัญ

---

^๕ มาตรา ๑๐/๓ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาอากาศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐
^๖ มาตรา ๑๐/๔ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาอากาศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐
^๗ มาตรา ๑๐/๕ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาอากาศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๑๓ สมาชิกพิเศษ ได้แก่ผู้ซึ่งอุปนายคผู้ำนวยการเชิญเป็นสมาชิก เพราะจะนำมาซึ่งเกียรติศักดิ์แก่สภาตั้งมาแล้ว

มาตรา ๑๔ สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ผู้ซึ่งได้ให้ทรัพย์สินเงินทองแก่สภา เช่น ให้เงินสำหรับสร้างถาวรวัตถุ ให้ทรัพย์สินสมบัติอย่างใด ๆ ในคราวเดียวซึ่งตราค่าได้กว่า ๓,๐๐๐ บาท หรือให้เงินในคราวเดียวกันกว่า ๓,๐๐๐ บาทขึ้นไป

ผู้ใดได้ให้ทรัพย์สินเงินทองแก่สภาแล้วตั้งว่านี้ นับแต่ต้นปีพระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ลงมา ให้นำว่าเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์จึ่งทุกคน

มาตรา ๑๕ สมาชิกวิสามัญ ได้แก่ผู้ซึ่งให้เงินแก่สภาเป็นการบำรุงประจำปี ปีละไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ บาท ทุก ๆ ปีไป

มาตรา ๑๖ สมาชิกสามัญ ได้แก่ผู้มีความรู้สอบไล่ได้ประกาศนียบัตรของสภาการศึกษาในวิชาพยาบาลอย่าง ๑ ทั้งได้แก่ผู้ให้เงินบำรุงสภาประจำปี ปีละ ๑๐ บาท ทุกปีเสมอไป

มาตรา ๑๗ ผู้ใดสมัครจะเข้าเป็นสมาชิกประเภทใดประเภทหนึ่งดังกล่าวไว้ในมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ ให้เขียนจดหมายแสดงความประสงค์ส่งมายังอุปนายคผู้ำนวยการ หรือเลขาธิการสภา เมื่ออุปนายคผู้ำนวยการพิจารณาเห็นสมควรจะรับเป็นสมาชิกแล้ว จักได้สั่งให้ขึ้นทะเบียนและแจ้งไปให้ผู้ขึ้นทราบ หรือให้เลขาธิการแจ้งไปให้ทราบ

มาตรา ๑๘ สมาชิกมีสิทธิที่จะขอให้แพทย์ของสภาทำการรักษาพยาบาลให้ แล้วเสียเงินค่ารักษาพยาบาลเพียงครั้งอัตราซึ่งเก็บจากคนที่มิใช่สมาชิก

มาตรา ๑๙ การส่งเงินบำรุงนั้น จะส่งตรงให้สภานายค หรืออุปนายคผู้ำนวยการ หรือเลขาธิการ หรือเหรัญญิก ก็ได้ทั้งสิ้น ส่งเป็นตัวเงินก็ได้ เป็นใบเช็คหรือเป็นธนาคติเป็นตัวตราพก็ได้

มาตรา ๒๐ ในวันสิ้นปีใดปีหนึ่ง ถ้าปรากฏว่าสมาชิกวิสามัญหรือสมาชิกสามัญผู้ใด มิได้ส่งเงินบำรุงประจำปีนั้นมายังกรรมการสภา ให้นำว่าขาดจากสมาชิก ให้คัตนามออกจากทะเบียนทีเดียว

มาตรา ๒๑ สมาชิกผู้ใดมีความประสงค์จะลาออกจากตำแหน่งสมาชิก ก็ทำได้ แต่ต้องแจ้งความเป็นลายลักษณ์อักษรมายังเลขาธิการ และถ้ามีหนี้เกี่ยวข้องค้างอยู่กับสภา ต้องใช้เสียให้เสร็จสิ้นก่อนออก

มาตรา ๒๒ ให้เป็นที่เข้าใจกันว่าสภาการศึกษาไทยนี้เป็นสมาคมสำหรับประกอบการกุศลโดยแท้ การเข้าเป็นสมาชิกในสภานี้ชอบด้วยพระราชบัญญัติมัยนึ่ง เพราะฉะนั้นในกระทรวงทบวงการใดมีกฎข้อบังคับว่าผู้รับราชการในกระทรวงทบวงการนั้น ๆ ต้องขออนุญาตผู้บังคับบัญชาก่อนเข้าเป็นสมาชิกในสมาคมต่าง ๆ ตั้งนั้นไซ้ ให้ถือว่าการเข้าเป็นสมาชิกสภาการศึกษาไทยนี้ พระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้วเสร็จ

หมวดที่ ๓

ว่าด้วยเครื่องหมาย

มาตรา ๒๓ รูปกาชาด (กากบาทแดง) เป็นเครื่องหมายของสภากาชาดไทย เช่นเดียวกับสภากาชาดของทุกประเทศ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดภายในพระราชอาณาเขตไทยนี้ใช้รูปกาชาด (กากบาทแดง) นี้เป็นเครื่องหมายสำหรับการใด ๆ เช่นใช้เป็นตราหย่อในการขายของ เป็นต้น ห้ามมิให้เขียนหรือติดไว้ ณ ที่ใด ๆ เป็นอันขาด นอกจากได้รับอนุญาตแล้วจากกรรมการสภากาชาดไทย

มาตรา ๒๔ ให้มีเครื่องหมายสำหรับสมาชิกของสภากาชาดไทยเป็นเข็มกลัดทองลงยา หรือเงินกาไหล่ทองลงยา รูปกลมเส้นผ่าศูนย์กลางยาว ๒ ๑/๒ เซนติเมตร ขอบวงกลมนั้นมีรูปเป็นจักร และมีอักษรพระบรมนามาภิไธยย่อ จ.ป.ร. ทับบนรูปกาชาดวางอยู่กลาง เข็มนี้สำหรับกลัดที่อกเสื้อ

มาตรา ๒๕ เฉพาะผู้ซึ่งเป็นกรรมการหรือสมาชิกของสภากาชาดไทยเท่านั้นจะมีสิทธิ กลัดเข็มนี้ได้ และเข็มนี้กรรมการสภาจะแจกให้แก่สมาชิกทุกคนไม่คิดราคา ผู้ใดออกจากสมาชิกต้องส่ง เข็มนี้คืน

หมวดที่ ๓/๑

เหรียญกาชาด

มาตรา ๒๕/๑ เหรียญกาชาดมีสามประเภท คือ เหรียญกาชาดสมนาคุณ เหรียญกาชาดสรรเสริญ และเหรียญกาชาดสดุดี

มาตรา ๒๕/๒ เหรียญกาชาดสมนาคุณ มีลักษณะเป็นเหรียญโลหะกลมแบน เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๗ มิลลิเมตร ด้านหน้ามีรูปกาชาดและรูปนางพยาบาลประคองทารกกับคนชรา ด้านหลังกลางเหรียญมีที่ว่างสำหรับจารึกนามผู้ได้รับเหรียญและพุทธศักราช ภายในวงขอบเหรียญ เบื้องบนมีข้อความว่า “สภากาชาด” และภายในวงขอบเหรียญเบื้องล่างมีข้อความว่า “สมนาคุณ” ด้านหน้ามีห่วงเป็นรูปกระหนก สำหรับบุรุษใช้ห้อยกับแพรแถบสีขาวกว้าง ๓๐ มิลลิเมตร ด้านหน้าแพรแถบตรงกลางมีกาชาดลงยา สำหรับสตรีใช้ห้อยกับแพรแถบลูกแก้วรูปแมลงปอ

เหรียญกาชาดสมนาคุณ มีลำดับเป็น ๓ ชั้น คือ

ชั้นที่ ๑ ทองคำลงยาที่กาชาด

ชั้นที่ ๒ เงินกาไหล่ทอง

ชั้นที่ ๓ เงินรมดำ

๕ หมวดที่ ๓/๑ เหรียญกาชาด มาตรา ๒๕/๑ ถึงมาตรา ๒๕/๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติว่าด้วยสภากาชาดไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๒๕/๓ เหรียญกาชาดสรรเสริญ มีลักษณะเป็นเหรียญทองแดงแบนรูปกาชาด มีวงกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓๐ มิลลิเมตรที่บออยู่ ด้านหน้ามีรูปนางเมขลาอุ้มพระชนกกขึ้นจากมหาสมุทร ด้านหลังกลางเหรียญมีข้อความว่า “กาชาดสรรเสริญ” มีห่วงห้อย สำหรับบุรุษใช้ห้อยกับแพรแถบสีขาว กว้าง ๓๐ มิลลิเมตร มีริ้วสีแดงใกล้ขอบทั้งสองข้าง ด้านหน้าแพรแถบตรงกลางมีกาชาดลงยา สำหรับสตรีใช้ห้อยกับแพรแถบดังกล่าวผูกเป็นรูปแมลงปอ

มาตรา ๒๕/๔ เหรียญกาชาดสดุดี มีลักษณะเป็นเหรียญกลมแบน เส้นผ่าศูนย์กลาง ๓๐ มิลลิเมตร ด้านหน้า กลางเหรียญมีพระรูปสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถทรงฉลองพระองค์ชุดไทยประยุกต์ ทรงสายสะพายและสายสร้อยแห่งเครื่องขัตติยราชอิสริยาภรณ์ อันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ พระอังสาเบื้องซ้ายประดับดวงตราปฐมจุลจอมเกล้า เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา และเหรียญรัตนาภรณ์รัชกาลที่ ๙ ชั้นที่ ๑ ภายในวงขอบเหรียญ มีข้อความว่า “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สภานายิกาสภากาชาดไทย” ด้านหลังกลางเหรียญมีรูปตราสัญลักษณ์งานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ ขนาบด้านขวาและซ้ายด้วยเครื่องหมายกาชาด ด้านล่างมีข้อความว่า “กาชาดสดุดี” เหนือขอบเหรียญมีอักษรพระนามาภิไธย “ส.ก.” ไขว้ ภายใต้อักษรพระมหามงกุฎ ด้านหลังมีห่วงสำหรับบุรุษใช้ห้อยกับแพรแถบ กว้าง ๓๐ มิลลิเมตร พื้นของแพรแถบเป็นสีขาวและตรงกลางแพรแถบมีริ้วสีแดง สำหรับสตรีใช้ห้อยกับแพรแถบดังกล่าวผูกเป็นรูปแมลงปอ

เหรียญกาชาดสดุดี มีลำดับเป็น ๓ ชั้น คือ

ชั้นพิเศษ ทองคำ

ชั้นที่ ๑ เงิน

ชั้นที่ ๒ บรอนซ์

มาตรา ๒๕/๕ การให้เหรียญกาชาดสมนาคุณ เหรียญกาชาดสรรเสริญ และเหรียญกาชาดสดุดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับสภากาชาดไทย

มาตรา ๒๕/๖ เหรียญกาชาดสมนาคุณ เหรียญกาชาดสรรเสริญ และเหรียญกาชาดสดุดี ให้ประดับได้อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และให้มีประกาศนียบัตรกำกับ เหรียญจำลองและดุมเสื่อ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภากาชาดไทย

มาตรา ๒๕/๗ เหรียญกาชาดสมนาคุณ เหรียญกาชาดสรรเสริญ และเหรียญกาชาดสดุดี ให้เป็นสิทธิแก่ผู้ได้รับ และเมื่อผู้ได้รับวายชนม์ให้ตกทอดแก่ทายาทเพื่อรักษาไว้เป็นที่ระลึก

หมวดที่ ๔

ว่าด้วยการลงอาญาแก่ผู้ละเมิดพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๖ ผู้ใดใช้รูปกาชาดเป็นเครื่องหมายสำหรับการใด ๆ เขียนหรือติดไว้ ณ ที่ใด ๆ โดยมิได้รับอนุญาตจากกรรมการสภากาชาดไทยก่อน ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษ

จำขังไม่เกิน ๓ เดือน สถานหนึ่ง ปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท สถานหนึ่ง หรือทั้งจำขังและปรับไม่เกิน กำหนดซึ่งว่ามาแล้วนั้น

มาตรา ๒๗ ผู้ใดซึ่งมิได้เป็นกรรมการหรือสมาชิกสภาอากาศไทยระดับเข้ม เครื่องหมายสำหรับสมาชิกสภาอากาศไทย ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษ จำขังไม่เกิน ๓ เดือน สถานหนึ่ง ปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท สถานหนึ่ง หรือทั้งจำขังและปรับไม่เกินกำหนดซึ่งว่ามาแล้วนั้น

มาตรา ๒๘ การฟ้องเอาโทษแก่ผู้ละเมิดพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

อัยการแผ่นดินแต่ฝ่ายเดียว

หมวดที่ ๕

ว่าด้วยกำหนดเริ่มใช้และผู้รักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา ๒๙ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และให้ยกเลิกพระราชบัญญัติห้ามใช้เครื่องหมายกากบาทแดงซึ่งได้ประกาศให้ใช้แต่วันที่ ๗ มกราคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๔ นั้นเสีย ไม่ใช่ต่อไป

มาตรา ๓๐ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๑ ให้สภานายกและอุปนายกผู้อำนวยการสภาอากาศไทย มีอำนาจที่จะออก ข้อบังคับวางระเบียบการละเอียดสำหรับเจ้าหน้าที่ทั้งปวงในสภาอากาศไทยปฏิบัติตามนั้นได้

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๑

๑๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๕/-/หน้า ๑๒๘/๑๖ มิถุนายน ๒๔๖๑

๑๒ มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาอากาศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติว่าด้วยสภาภาษไทยเพิ่มเติม พระพุทธศักราช ๒๔๖๓^{๑๑}

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓ ให้สภานายกหรือสภานายิกา เมื่อได้รับอนุมัติและความยินยอมของ คณะกรรมการแห่งสภาแล้ว มีอำนาจวางข้อบังคับว่าด้วยความประสงค์ ว่าด้วยระเบียบการปกครอง และวิธีดำเนินการของสภา ว่าด้วยการกำหนดจำนวนและการเลือกตั้งกรรมการ ว่าด้วยการประชุม และวิธีพิจารณาการของกรรมการ และว่าด้วยการเรียเงินและเก็บเงินจากสมาชิก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

บรรดาข้อบังคับซึ่งได้วางขึ้นไว้ดังกล่าวนี้ เมื่อได้นำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ฟังว่าเป็นอันใช้ได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ตั้งแต่วันที่ได้ประกาศให้ทราบนั้นเป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ตั้งแต่วันที่เริ่มใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นต้นไป ให้ยกเลิกข้อความใน พระราชบัญญัติว่าด้วยสภาภาษไทย พระพุทธศักราช ๒๔๖๑ แต่เฉพาะส่วนที่เป็นปฏิปักษ์ต่อบท แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือต่อข้อบังคับซึ่งสภานายกหรือสภานายิกาได้วางไว้ โดยอาศัยอำนาจตาม ความในพระราชบัญญัตินี้เสียทั้งสิ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยนามประเทศ พุทธศักราช ๒๔๘๒^{๑๒}

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓ นามประเทศนี้ให้เรียกว่า ประเทศไทย และบทแห่งรัฐธรรมนูญหรือ กฎหมายอื่นใด ซึ่งใช้คำว่า สยาม ให้ใช้คำว่า ไทย แทน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติว่าด้วยสภาภาษไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๒^{๑๓}

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรให้ผู้ได้รับ เหริยภาษาชาตสมนาคุณและเหริยภาษาชตสรรเสริญ ประดบเหริยญนี้ได้อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ในการนี้ จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาภาษไทย พระพุทธศักราช ๒๔๖๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติว่าด้วยสภาภาษไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๐^{๑๔}

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรจัดสร้างเหริย ภาษชตสตุติเพื่อพระราชทานแก่ผู้ประกอบคุณงามความดีช่วยเหลือหรือส่งเสริมสนับสนุนกิจการอัน เป็นการอำนวยความสะดวกแก่สภาภาษไทย และเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถผู้ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกาสภาภาษไทยที่ยาวนานที่สุด เนื่องในโอกาสพระราช พิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๑๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๗/-/หน้า ๒๖๗/๗ พุศศิกายน ๒๔๖๓

^{๑๒} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๖/-/หน้า ๙๘๐/๖ ตุลาคม ๒๔๘๒

^{๑๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๗๖/ตอนที่ ๑๐๒/ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑/๑ พุศศิกายน ๒๕๐๒

^{๑๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔/ตอนที่ ๒๐ ก/หน้า ๑/๑๒ เมษายน ๒๕๕๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติว่าด้วยสภาอากาศชาติไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๐^{๑๕}

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๗ ให้โอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ และงบประมาณของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสภาอากาศชาติไทยไปเป็น
ของสภาอากาศชาติไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการโอนบรรดาทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ และหนี้ของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไปเป็นของสภาอากาศชาติไทยตามวรรคหนึ่ง ให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สภาอากาศชาติไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาดำเนินการแก้ไขในส่วนที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๘ ในวาระเริ่มแรก ในกรณีที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เสนอขอ
งบประมาณเพื่ออุดหนุนสภาอากาศชาติไทยไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว ให้ถือว่างบประมาณในส่วน
ที่เกี่ยวกับการอุดหนุนสภาอากาศชาติไทยที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสนอไปแล้วนั้น เป็นงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีที่สภาอากาศชาติไทยเสนอขอรับต่อคณะรัฐมนตรีตามวรรคสองของมาตรา ๑๐/๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณ ให้สำนักงานงบประมาณ
กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สภาอากาศชาติไทย และหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาดำเนินการแก้ไขในส่วนที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๙ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วย
สภาอากาศชาติไทยพุทธศักราช ๒๔๖๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่ครอบคลุมและไม่สอดคล้องกับ
การดำเนินกิจการของสภาอากาศชาติไทยในปัจจุบัน ทำให้การดำเนินกิจการของสภาอากาศชาติไทยไม่มีความ
เป็นอิสระและคล่องตัวส่งผลกระทบต่อค่าบริการทางการแพทย์และสุขภาพอนามัย การบรรเทาทุกข์
การบริการโลหิต และการส่งเสริมคุณภาพชีวิต สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วย
สภาอากาศชาติไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ฐานะของสภาอากาศชาติไทยมีความชัดเจน ได้รับการสนับสนุน
การดำเนินการ ตลอดจนงบประมาณจากรัฐ โดยให้มีระบบการจัดทำบัญชีที่ได้มาตรฐาน การรายงาน
และการตรวจสอบที่ชัดเจน โปร่งใสรวมทั้งเปลี่ยนแปลงผู้รักษาการตามกฎหมายให้สอดคล้องกับ
สถานการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ธนพันธ์/แก้ไข

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พลรัฐวิชัย/ตรวจ

๒๙ มีนาคม ๒๕๕๖

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา